

RAPORTUL nr. 6

Misiunea de observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Perioada de observare: Ziua alegerilor, 11 iulie 2021

Publicat la 21 iulie 2021

Toate drepturile sunt protejate. Conținutul raportului poate fi utilizat și reprodus în scopuri nonprofit și fără acordul prealabil al Asociației Promo-LEX cu condiția indicării sursei de informație. Conținutul raportului poate fi supus revizuirilor redacționale.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Kingdom of the Netherlands

Misiunea de observare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor parlamentare anticipate din 2021 în secțiile de votare create în străinătate”, precum și al Oficiului Ambasadei Regatului Țărilor de Jos la Chișinău prin proiectul „Suport pentru informarea cetățenilor și observarea civică a alegerilor parlamentare anticipate din 2021 în secțiile de votare create pentru alegătorii din regiunea transnistreană”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în cadrul acestui raport aparține Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat poziția donatorilor. În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, va prevala varianta în limba română a raportului.

Cuprins

SUMAR EXECUTIV.....	4
INTRODUCERE	6
I. DESCHIDEREA ȘI ÎNCHIDEREA SECȚIILOR DE VOTARE.....	8
II. INCIDENTE CONSTATATE PE PARCURSUL ZILEI ALEGERILOR.....	10
III. REZULTATELE FINALE ALE NUMĂRĂRII VOTURILOR DE CĂTRE PROMO-LEX	20
ABREVIERI	23
ANEXE	25

SUMAR EXECUTIV

Constatări generale privind organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate.

Pe parcursul zilei alegerilor, în secțiile observate, votarea în general a fost organizată eficient. În același timp, procesul de filmare a operațiunilor electorale a fost unul lipsit de continuitate pe alocuri, iar SIAS Alegeri a manifestat disfuncționalități sporadice. De asemenea, observatorii au raportat cazuri particulare de agitație electorală.

Suspiciunile privind oferirea de recompense și transportarea organizată a alegătorilor au caracterizat în special procesul electoral desfășurat în contextul participării la vot a cetățenilor din regiunea transnistreană. Secretul votului a fost afectat de incidența sporită a numărului de cazuri de fotografiere a opțiunii de vot a alegătorilor. Procesul de observare a cunoscut situații izolate de intimidare a observatorilor Promo-LEX de către unii funcționari electorali. Numărarea voturilor a fost, în general, rapidă și calmă.

Deschiderea și închiderea secțiilor de votare. Conform art. 55 din Codul Electoral, în ziua alegerilor votarea se efectuează de la 07.00 până la 21.00. Toate SV monitorizate de observatori au fost declarate deschise. Într-un singur caz a fost raportată o abatere de peste 15 minute la deschidere. În același timp, majoritatea absolută a secțiilor de votare observate (98%) s-au închis la ora 21.00.

În continuare, cel puțin 227 din 802 SV observate (28%) au ignorat norma cu privire la obligativitatea prezentării buletinului de vot tuturor participanților la procesul de numărare de către un singur membru al biroului.

MO Promo-LEX atrage atenția asupra faptului că, potrivit constatărilor MO Promo-LEX, procedurile de votare s-au desfășurat cu respectarea măsurilor de protecție COVID-19 în 80% din secții de votare.

Incidente constatate pe parcursul zilei alegerilor. În urma prelucrării finale a informației raportată de către OTS, inclusiv de cei din cadrul echipelor mobile, au fost analizate și publicate în comunicate 480 incidente, cu 19 mai puține decât în turul II al alegerilor prezidențiale. MO Promo-LEX atrage atenția asupra a minim 12 cazuri de obstrucționare a procesului de observare liberă în secția de votare sau intimidare a observatorilor.

De asemenea, atragem atenția asupra zvonurilor cu privire la oferirea de recompense alegătorilor (17), care au fost semnalate preponderent la secțiile de votare pentru alegătorii din regiunea transnistreană (10). În același context MO Promo LEX menționează și cazurile (29) de transportare organizată a alegătorilor, dintre care majoritatea absolută (28) se referă iarăși la secțiile de votare organizate pentru alegătorii din regiunea transnistreană.

Cantitativ, cel mai des raportate incidente – 100 cazuri – se referă la fotografierea buletinelor de vot și alte încălcări ale secretului votului. De asemenea, prezența afișajului electoral în raza secției de votare a fost raportată în 57 cazuri, iar întreruperea procesului de filmare în secțiile de votare – în 53 de cazuri.

Rezultatele finale ale numărării voturilor de către MO Promo-LEX. Până la momentul publicării acestui raport, MO Promo-LEX a analizat corectitudinea completării a 2 140 de PV de numărare a voturilor, care au fost posibil de obținut de la organe electorale, din totalul de 2 150 întocmite la alegerile parlamentare anticipate. Au fost identificate 24 PV care conțin 44 de erori, depistate în baza formulelor de verificare. În mod aparte atragem atenția asupra ponderii mari (71% din numărul total de PV completate eronat) a erorilor ce țin de nerespectarea formulei $h=g_1+g_2+g_n$, care prevede sumarea voturilor concurenților. În acest fel, suma voturilor pentru concurenți nu ar coincide cu numărul total de voturi valabil exprimate.

Numărul proceselor-verbale identificate ca fiind eronate la alegerile parlamentare anticipate este comparabil cu datele de la alegerile prezidențiale din 2020 și locale generale din 2019.

MO Promo-LEX în ziua alegerilor a efectuat și numărarea în paralel a voturilor. Totalizarea preliminară s-a efectuat în baza rezultatelor din procesele verbale transmise prin SMS de către observatorii din secțiile de votare. Iar totalizarea finală în urma verificării proceselor verbale obținute în format hârtie sau fotografiate. Rezultatele numărării în paralel a buletinelor de vot nu au indicat asupra unor diferențe majore între datele finale prezentate de CEC și datele finale ale Promo-LEX.

INTRODUCERE

Raportul nr. 6 este elaborat în cadrul Misiunii de observare (MO) Promo-LEX a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Raportul cuprinde principalele constatări cu privire la deschiderea și închiderea secțiilor de votare, prezentarea incidentelor semnalate în ziua alegerilor, precum și o analiză a rezultatelor numărării în paralel a voturilor realizate de către MO Promo-LEX.

Raportul a fost produs în baza constatărilor transmise de către observatorii pe termen scurt (OTS) prin SMS. În ziua alegerilor MO Promo-LEX a delegat câte un observator pe termen scurt (OTS) în 600 secții de votare (SV), selectate pe baza unui eșantion stabilit de către o companie sociologică. În plus, în toate cele 41 de secții de votare unde și-au exercitat dreptul de vot alegătorii din regiunea transnistreană a fost repartizat câte un observator static. Procesul electoral din secțiile de votare, din imediata apropiere și traseele de acces către acestea, inclusiv la care au votat alegătorii din regiunea transnistreană, au fost monitorizate de 80 de echipe mobile de observatori. De asemenea, pentru secțiile de votare de peste hotarele țării au fost delegați 80 observatori.

Toți observatorii implicați în procesul de monitorizare au fost instruiți în cadrul seminarelor organizate de Misiunea Promo-LEX. Ei au semnat Codul de conduită¹ al observatorului național independent Promo-LEX, obligându-se să acționeze operativ, cu bună-credință și în mod nonpartizan. Observatorii Promo-LEX au fost instruiți inclusiv privind standardele de protecție în context pandemic COVID-19. Activitatea observatorilor este coordonată de echipa centrală a Asociației.

Drept sursă pentru elaborarea raportului de observare a MO pentru ziua alegerilor au servit constatările OTS raportate în baza a două tipuri de formulare tematice: formular pentru raportarea periodică și formular pentru raportarea incidentelor. Raportarea s-a înfăptuit prin SMS transmise de către observatori și stocate pentru prelucrare pe platforma web www.data.promolex.md. Informația acumulată a fost analizată de către Echipa centrală și prezentată sub forma de comunicate.

De asemenea, Misiunea Promo-LEX gestionează platforma publică web www.electorala.monitor.md, pe care în ziua alegerilor au fost stocate informații relevante (inclusiv cu suport foto/video, care nu conțin date cu caracter personal) din rapoartele observatorilor. În plus, pe această platformă orice cetățean a avut posibilitatea să încarce semnalările sale cu privire la activitățile observate în context electoral.

MO a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 reprezintă un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. MO Promo-LEX nu este oponent politic al concurenților implicați în procesul electoral, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observate. Cu toate acestea, rapoartele observatorilor sunt însoțite, în măsura posibilităților, de probe fotografice și video. Acestea pot fi puse doar la dispoziția organelor de drept, pe baza solicitărilor corespunzătoare, și în niciun caz la dispoziția concurenților electorali. Totodată, încălcările, inclusiv cele presupuse, care se regăsesc în prezentul raport, trebuie tratate de autoritățile electorale prin prisma prevederilor art. 22, alin. (1), lit. q) și art. 68, alin. (5) din Codul electoral, inclusiv drept sesizări ale observatorilor și urmează a fi examinate conform competenței.

Standardele internaționale la care se face referire în acest raport sunt cele elaborate de ONU, OSCE, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept, Uniunea Europeană și Consiliul Europei.

Misiunea de observare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor parlamentare anticipate din 2021 în secțiile de votare create în străinătate”, precum și al Oficiului Ambasadei Regatului Țărilor de Jos la Chișinău prin proiectul „Suport pentru informarea cetățenilor și observarea civică a alegerilor parlamentare anticipate din 2021 în secțiile de votare create pentru

¹ [Codul de conduită](#) al observatorului național independent Promo-LEX.

alegătorii din regiunea transnistreană”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

I. DESCHIDEREA ȘI ÎNCHIDEREA SECȚIILOR DE VOTARE

1.1. Mențiuni metodologice

Observatorii Promo-LEX au monitorizat procedurile de deschidere a secțiilor de votare, precum și cele de închidere și numărare a voturilor în cadrul a 802 SV (37% din totalul de 2150 SV). Dintre acestea, în 721 SV de către observatorii statici delegați în secțiile de votare din țară și de peste hotare, iar în 81 SV – de către observatorii din cadrul echipelor mobile.

În același timp, pe parcursul zilei alegerilor, inclusiv, prin implicarea celor 80 de echipe mobile, procedurile de vot au fost observate în total în 1490 de secții de votare (69% din totalul de 2150 SV). Metodologic, subliniem că numărul de constatări per subiecte poate fi diferit în dependență de numărul de SMS validate recepționate de către echipa centrală².

1.2. Deschiderea SV

Toate secțiile de votare observate au fost declarate deschise. Potrivit observatorilor, cu o singură excepție, SV au fost deschise exact la ora 7.00 sau cu devieri nesemnificative de timp.

Tabel nr. 1. Deschiderea secțiilor de votare (în baza a 802 SV)

Perioada	Între 6:50 – 6:59	La 7:00	Între 7:01 – 7:14	După 7.15
Numărul de secții deschise	80 (11%)	683 (84%)	38 (5%)	1

1.3. Respectarea măsurilor de protecție COVID-19 și accesibilitatea SV

În proporție de 80% din secții de votare, potrivit constatărilor MO Promo-LEX, procedurile de votare și numărare a voturilor s-au desfășurat cu respectarea măsurilor de protecție în contextul infecției cu COVID-19. Accesibilitatea secțiilor de votare pentru persoanele cu necesități locomotorii rămâne a fi o necesitate pentru cel puțin 46% din secțiile observate.

Tabel nr. 2. Aspecte ale accesibilității SV

Subiectul	DA	NU	Total SV
Înainte de deschiderea secției de votare, s-a efectuat triajul (termometria, starea sănătății) funcționarilor electorali prezenți, observatorilor și a altor subiecți implicați în procesul electoral?	726 (91%)	76 (9%)	802
Secția de votare este aranjată în așa fel încât să asigure respectarea distanței sociale de 1 (unu) metru între funcționarii electorali?	737 (92%)	65 (8%)	802
În incinta secției de votare, concomitent, a fost admisă intrarea unui număr mai mare de alegători decât numărul de cabine de vot utilizate?	232 (16%)	1258 (84%)	1490
Potrivit percepției dumneavoastră, procedurile de votare și numărare a voturilor s-au desfășurat cu respectarea măsurilor de protecție în contextul infecției cu COVID-19 (utilizare mănuși, măști/viziore, aerisirea încăperilor, păstrarea distanței fizice)?	638 (80%)	164 (20%)	802
Secția de votare este iluminată suficient pentru desfășurarea procedurilor electorale?	798 (99%)	4 (1%)	802
Secția de votare este accesibilă persoanelor cu dificultăți locomotorii?	813 (54%)	677 (46%)	1490

² Rezultatele observării în ziua alegerilor au fost transmise de către observatorii pe termen scurt către echipa central în baza de mesaje text. Metodologic, fiecare observator a avut la dispoziție două pauze de maxim o oră fiecare.

1.4. Închiderea SV

Tabel nr. 3. Proceduri de închidere a SV și numărare a buletinelor de vot

Subiectul	DA	NU	Total SV
Secția de votare s-a închis la ora 21.00?	706 (98%)	15 (2%)	721 ³
Au fost întocmite inițial formularele speciale de numărare a rezultatelor votării?	657 (82%)	145 (18%)	802
Doar un membru al BESV a prezentat buletinele de vot tuturor participanților la procesul de numărare?	575 (72%)	227 (28%)	802
Camera video a filmat întregul proces de desigilare a urnelor și numărare a buletinelor de vot, fără întreruperi?	788 (98%)	14 (2%)	802

Majoritatea absolută a secțiilor de votare observate (98%) s-au închis la ora 21.00. Cel puțin 15 secții de votare (2%) s-au închis după 21.00, întârzierea fiind nesemnificativă.

Atenționăm că în cazul a 227 din 802 secții observate (28%) nu s-a respectat procedura de prezentare de către un singur membru al BESV a buletinelor de vot tuturor participanților la procesul de numărare. Aceasta în condițiile în care a fost un singur buletin de vot, respectiv procedura de numărare nu a fost una complexă. Mai mult, în situația a 145 SV (18%) s-a încălcat procedura de completare a formularului special de numărare a rezultatelor votării.

Comparativ cu alegerile prezidențiale din noiembrie 2020⁴, MO Promo-LEX constată o ușoară (3-4%) înrăutățire a indicatorilor de conformitate cu norma legală.

³ Se are în vedere doar statistica obținută în baza informației transmise de OTS statici, fără cei din echipele mobile.

⁴ [Raport nr.8](#) MO Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte a Republicii Moldova din 1 (15) noiembrie 2020. Ziua alegerilor, turul doi de scrutin, p.9.

II. INCIDENTE CONSTATATE PE PARCURSUL ZILEI ALEGERILOR

2.1. Mențiuni metodologice

În ziua alegerilor incidentele au fost semnalate de către următoarele categorii de observatori Promo-LEX:

- 600 observatori statici aflați în secțiile de votare de pe teritoriul Republicii Moldova, conform eșantionului stabilit sociologic;
- observatori din cadrul a 80 de Echipe mobile ce au activat pe teritoriul țării, inclusiv în unitățile administrativ teritoriale unde au fost deschise secții pentru alegătorii din regiunea transnistreană;
- 41 de observatori statici din secțiile de votare pentru regiunea transnistreană;
- 80 de observatori statici în secțiile de votare din străinătate.

În total au fost raportate 601 de semnalări, dintre care în calitate de incidente au fost calificate de către Echipa centrală – 480.

2.2. Sinteza incidentelor

Tabel nr. 4. Incidente ziua alegerilor

Nr.	CATEGORIE INCIDENT	NUMĂR		+/-
		Alegeri parlamentare	Alegeri prezidențiale, T.II	
1.	Acces restricționat, obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare sau intimidarea observatorilor	12	13	-1
2.	Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot	19	43	-24
3.	Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m	24	28	-4
4.	Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției)	57	9	+48
5.	Întreruperea procesului de filmare a operațiunilor electorale privind deschiderea secției de votare sau a procedurilor de numărare a buletinelor de vot	53	24	+29
6.	Agitație electorală sau PR negru în perimetrul de 100 m și/sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor	29	19	+10
7.	Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul de 100 m al secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor	17	22	-5
8.	Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă)	29	37	-8

9.	Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat)	28	61	-33
10.	Deficiențe în listele electorale	23	15	+8
11.	Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat, amplasarea defectuoasă a cabinelor de vot ce permit vizualizarea opțiunii alegătorului etc.)	100	108	-8
12.	Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane)	31	10	+21
13.	Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare	12	7	+5
14.	Deconectări energie electrică	4	11	-7
15.	Aspecte problematice în procesul de închiderea SV și numărare a voturilor	13	5	+8
16.	Buletinele de vot nu sunt păstrate în loc sigur	4	0	+4
17.	Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor persoane	9	9	0
18.	Altele	16	69	-53
	TOTAL	480	499	-19

MO Promo-LEX constată o ușoară scădere a numărului total de incidente prezentate în ziua alegerilor parlamentare din 11 iulie 2021 (cu 19 cazuri) comparativ cu turul doi al alegerilor prezidențiale din noiembrie 2020.

MO Promo-LEX și la aceste alegeri a constatat cazuri de obstrucționare a observării libere și intimidare a observatorilor.

De asemenea, atragem atenția asupra raportării a 17 cazuri privind zvonurile de corupere a alegătorilor, în special prin oferirea de recompense bănești. În proporție de circa 60% acestea țin de SV organizate pentru alegătorii din regiunea transnistreană. Suplimentar, subliniem și cazurile de transportare organizată a alegătorilor, care în proporție de 96% s-ar fi desfășurat în circumscripția nr. 37.

În condițiile în care filmarea procedurilor de vot s-a realizat pe parcursul zilei alegerilor, a crescut de 2,2 ori, comparativ cu alegerile prezidențiale, incidența cazurilor de întreruperea a funcționalității camerelor video.

Potrivit constatărilor Promo-LEX și la aceste alegeri, în pofida interdicțiilor legale, cazurile de agitație în ziua alegerilor au persistat. Mai mult decât atât, comparativ cu turul doi al scrutinului prezidențial, s-a raportat dublarea numărului de cazuri de agitație sau PR negru în ziua alegerilor. Iar prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției) a crescut de 6 ori.

Numărul mare a situațiilor de fotografiere a buletinelor de vot sau a altor încălcări ale secretului votului rămâne în continuare o trăsătură a procedurilor electorale din ziua alegerilor.

2.3. Descrierea incidentelor

2.3.1. Acces restricționat, obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare sau intimidarea observatorilor

Art. 68 alin. (5) din Codul electoral prevede că observatorii acreditați de CEC pot monitoriza procesul electoral pe întreg teritoriul țării și la toate secțiile de votare, iar observatorii acreditați de CECE - doar

pe teritoriul circumscripției respective. Observatorii acreditați au dreptul să asiste la toate operațiile electorale, la toate ședințele organelor electorale, inclusiv în ziua alegerilor, fără a interveni în procesul electoral sau în alte operații electorale, și să informeze președintele organului electoral despre neregulile observate.

Conform rapoartelor prezentate de observatorii MO Promo-LEX, au fost depistate cel puțin **12 cazuri** în care observatorii (inclusiv, celor din partea concurenților) li s-a limitat sau refuzat observarea liberă în secția de votare sau au fost intimidați în contextul realizării atribuțiilor de observatori.

Număr de cazuri	Descrierea
Obstrucționarea procesului de observare liberă	
6 cazuri	Restricționarea accesului în secția de votare (4 cazuri): SV 4/39; SV 32/30 (interdicția deplasării prin interiorul SV); SV 37/11; SV 37/22; Interdicția efectuării filmărilor foto în secția de votare (1 caz): SV 38/147; Refuz de oferire a informațiilor privind rata de participare (1 caz): SV 25/38.
Intimidarea observatorilor	
6 cazuri	De către membrii BESV (2 cazuri): SV 38/147; SV 38/58. De către alte persoane (3 cazuri): SV 16/ 33; SV 38/4; Cocieri, Regiunea Transnistreană De către alt observator (1 caz): SV 1/35.

2.3.2. Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot

Conform art. 60 alin. (1) din Codul electoral, în ziua alegerilor, la ora 07.00, președintele BESV, în prezența a cel puțin jumătate din membrii biroului, verifică urnele de vot, le sigilează. În conformitate cu p. 26 și 27 ale Instrucțiunii CEC cu privire la asigurarea infrastructurii SV, securizarea urnelor de vot se realizează prin sigilare. Urnele de vot staționare se sigilează prin intermediul a 4 sigilii de tip colier cu autoblocare, iar urnele de vot mobile, prin intermediul 1 (unui) sigiliu.

Observatorii MO Promo-LEX au depistat un număr de **19 cazuri** de nerespectare a procedurilor legale de sigilare a urnelor de vot, cele mai multe din cauza recepționării unui număr insuficient de sigilii, și anume:

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale					
CE	Nr. caz	SV	CE	Nr. caz	SV
1	6	2; 9; 26; 71; 208; 291	27	2	1; 13
11	1	39	33	1	24
13	3	4; 7; 12	36	2	7; 13
18	3	53; 55; 70	38	1	92

2.3.3. Prezența materialelor de publicitate, afișe, panouri electorale în raza secției de votare (100 m de la locul SV)

Potrivit art. 60 alin. (7) răspunderea pentru asigurarea în ziua alegerilor a ordinii în localul de votare și pe teritoriul din preajmă, în rază de 100 de metri de la localul votării, o poartă președintele biroului electoral al secției de votare. Deciziile luate în acest scop sânt executorii pentru toți.

Observatorii Promo-LEX au constatat **57 de cazuri** cu prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale în raza secției de votare (100 metri de la localul secției), în creștere cu 83% comparativ cu alegerile prezidențiale din noiembrie 2020, al doilea tur de scrutin.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale în raza secției de votare		
Beneficiar	Secții de votare	Nr SV
PAS	SV 1/257; SV 4/37; SV 7/41; SV 11/14; SV 11/30; SV 15/5; SV 20/66; SV 24/6; SV 27/22; SV 28/8; SV 29/32; SV 32/1; SV 32/8; SV 32/16; SV 32/24	15
AUR	SV 7/41; SV 7/59; SV 15/5; SV 15/11; SV 24/6; SV 32/32; SV 37/40	7
PPPDA	SV 1/117; SV 16/2; SV 24/6; SV 32/23; SV 32/31	5
PPCC	SV 1/11; SV 7/51; SV 13/20; SV 24/6	4
BERU	SV 7/41; SV 7/59; SV 18/1; SV 24/6	4
PDCM	SV 20/66; SV 24/6; SV 32/31; SV 36/3	4
PPȘ	SV 1/15; SV 24/6; SV 33/26	3
PDM	SV 11/10; SV 15/5; SV 15/6; SV 24/6; SV 27/22; SV 32/31; SV 37/6	7
PACE	SV 1/302; SV 14/3; SV 24/6	3
PPDA	SV 1/257; SV 24/6; SV 32/31	3
PLD	SV 1/257; SV 24/6	2
PUN	SV 15/5; SV 24/6	2
BECS	SV 1/86; SV 1/94; SV 1/123; SV 1/246; SV 1/257; SV 4/17; SV 4/37; SV 6/38; SV 7/51; SV 9/8; SV 9/28; SV 11/10; SV 13/4; SV 15/5; SV 15/6; SV 15/8; SV 16/4; SV 18/55; SV 19/1; SV 20/66; SV 24/6; SV 25/28; SV 25/64; SV 24/6; SV 27/3; SV 27/37; SV 29/32; SV 31/4; SV 31/20; SV 31/30; SV 32/8; SV 32/31; SV 36/7	33
MPSN	SV 24/6	1
PRM	SV 24/6	1
PN	SV 24/6	1
PPO	SV 24/6	1
POM	SV 24/6	1
PS	SV 24/6	1
PVE	SV 24/6	1
NOI	SV 24/6	1
PPM	SV 24/6	1
Veaceslav Valico (CI)	SV 24/6	1

2.3.4. Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în raza de 100 m. și în incinta secției de votare

Conform art. 60 alin. (8) din Codul electoral, la activitatea organelor electorale au dreptul să asiste: membrii/reprezentanții organelor electorale ierarhic superioare; reprezentanții concurenților electorali în organele electorale; observatorii naționali/internaționali acreditați de către organele respective, precum și interpreții acestora, după caz; reprezentanții mijloacelor de informare în masă. Potrivit art. 60 alin. (7) din Codul electoral, răspunderea pentru asigurarea în ziua alegerilor a ordinii în localul de votare și pe teritoriul din preajmă, în rază de 100 de metri de la localul votării, o poartă președintele biroului electoral al secției de votare, iar deciziile luate în acest scop sunt executorii pentru toți.

Observatorii Promo-LEX au constatat cel puțin **24 de cazuri** când în incinta SV sau în raza de 100 m de la secția de votare s-au aflat anumite categorii de persoane neautorizate, pe o perioadă de timp mai mare decât limita admisibilă conform prevederilor legale.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m de la secția de votare	
Număr de cazuri	Secții de votare
6 cazuri	Cu implicarea reprezentanților partidelor politice sau concurenților electorali: BECS- SV 7/51; SV 18/55; PAS- SV 37/8 (2 cazuri); AUR- SV 38/48; PPFDA- SV 37/4.
6 cazuri	Cu implicarea aleșilor locali (primar, consilier local, președinte de raion): SV 16/33 (2 cazuri); SV 16/39; SV 16/49; SV 18/32; SV 31/4.
3 cazuri	Prezența nejustificată a echipei „Dar pentru Moldova”: SV 38/20; SV 38/22; SV 38/30.
1 caz	Prezența nejustificată a persoanelor care activează în clădirea unde are sediu secția de votare: SV 7/4.
1 caz	Prezența nejustificată veteranilor de război din stânga Nistrului: SV 37/33.
7 cazuri	Prezența nejustificată a unor persoane neidentificate: SV 7/63, SV 11/24; SV 22/43; SV 26/8; SV 27/33; SV 31/22; SV 35/38.

2.3.5. Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor

Conform art. 41 alin. (5)-(6) din Codul electoral, concurenților electorali li se interzice să ofere alegătorilor bani, să le distribuie fără plată bunuri materiale, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, cu excepția cadourilor simbolice, reprezentând publicitate electorală sau politică, confecționate din mijloace declarate de pe contul „Fond electoral”, care poartă simbolică concurentului electoral și a căror valoare de piață nu depășește 2 unități convenționale.

Observatorii MO Promo-LEX au depistat un număr de **17 cazuri** de oferire a recompenselor materiale sau bănești alegătorilor. Dintre acestea, 10 cazuri (59%) țin de SV organizate pentru alegătorii din regiunea transnistreană.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor	
Număr de cazuri	Descrierea
17 cazuri	Din partea reprezentanților concurentului BECS (7 cazuri): SV 37/30; 37/11 (2 cazuri), 37/12; regiunea transnistreană; 15/14; 18/22.
	Din partea reprezentanților concurentului PPȘ (2 cazuri): SV 35/38; 15/14;
	Din partea reprezentanților concurentului PDM (1 caz): SV 4/34;
	Din partea reprezentanților concurentului BERU (1 caz): SV 1/95;
	Din partea concurenților electorali neidentificați (6 cazuri): Regiunea transnistreană (2 cazuri); 38/30; 37/35; 37/21; 37/25.

2.3.6. Agitație electorală în ziua alegerilor

Potrivit Codului electoral, art. 52, alin. (10) în ziua alegerilor nu se admite nici un fel de agitație electorală în incinta secției de votare sau la intrarea în localul secției de votare.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat cel puțin **29 cazuri** ce pot fi calificate drept acte de agitație electorală sau PR negru la intrarea sau în incinta secției de votare pentru a determina simpatia alegătorilor, în creștere cu 37% comparativ cu alegerile prezidențiale din noiembrie 2020, al doilea tur de scrutin. Astfel, cu implicarea reprezentanților PPȘ, PAS, PPPDA au fost identificate câte 1 caz,

BECS – 2 cazuri. În alte 20 cazuri de agitație în incinta SV au fost implicați alegătorii, neidentificat – 4 cazuri.

Agitație electorală la intrare sau în incinta secției de votare		
<i>Agitator</i>	<i>Secții de votare</i>	<i>Nr cazuri</i>
PAS	SV 32/23	1
PPȘ	SV 9/22	1
BECS	SV 28/17; SV 32/10	2
PPDA	SV 38/46	1
Alegător	SV 1/61; SV 1/191; SV 1/206; SV 4/37; SV 4/24; SV 7/27; SV 28/27; SV 31/14; SV 32/15; SV 36/19; SV 37/10 ² ; SV 37/20; SV 37/31; SV 37/41; SV 38/33; SV 38/73 ² ; SV 38/147 ²	20
Neidentificat	SV 1/120; SV 37/34; rețele sociale	4

2.3.7. Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă)

În pofida faptului că transportarea organizată a alegătorilor nu este prevăzută drept încălcare a prevederilor Codului electoral, MO Promo-LEX a monitorizat aceste situații, ca fiind acțiuni cu potențial de corupere a alegătorilor și de influențare a rezultatelor votării.

Observatorii MO Promo-LEX au identificat cel puțin **22 SV**, respectiv **29 de cazuri**, unde au avut loc situații ce pot fi interpretate drept transportare organizată a alegătorilor. După numărul de cazuri, 28 dintre acestea (cca 97% din total) se referă la SV din circumscripția constituită pentru regiunea transnistreană. De asemenea, din perspectiva numărului de unități de transport implicate SV din Circumscripția 37 se detașează net de celelalte secții de votare.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă)			
<i>Circumscripția</i>	<i>Nr cazuri</i>	<i>Numărul SV</i>	<i>Numărul mijloacelor de transport implicate</i>
13 Dondușeni	1	SV 1	În mod repetat: 1 automobil.
37 Regiunea Transnistreană	28	SV 7, 8, 11, 12, 15, 18, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 36-37, 41.	Cel puțin 110 automobile; 8 microbuze; 2 autobuze. Numărul persoanelor transportate mai mare decât capacitatea admisă: 27 automobile și microbuze. În mod repetat: 20 de automobile; 7 microbuze.

2.3.8. Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare

Potrivit art. 56 alin. (1) Cod electoral în timpul rezervat votării se interzice de a închide localul de votare și de a suspenda votarea, cu excepția cazurilor de dezordine în masă, de calamități naturale, de alte circumstanțe neprevăzute, care îi pun pe alegători în pericol sau fac imposibilă efectuarea votării.

Observatorii MO Promo-LEX au identificat **12 SV** în care procesul de votare a fost suspendat în mod nejustificat pentru diferite perioade de timp între 5 și 15 minute sau a încetat procesul de votare înainte de ora 21.00 din cauza epuizării buletinelor de vot.

Număr cazuri	Descrierea
Suspendarea nejustificată a votării	
12	Pentru efectuarea măsurilor de dezinfectare a secției de votare (5 cazuri): SV 37/36; 1/11, 1/10 (2 cazuri), 30/11. Urmare a deficiențelor în funcționarea SIAS Alegeri (4 cazuri): SV 28/54; 1/233; 13/1; 28/54. Urmare a întreruperilor de curent la rețeaua electrică (3 cazuri): SV 28/41; 9/36; 30/19.

2.3.9. Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri

Punctul 61 din Regulamentul cu privire la activitatea BESV stabilește că membrul biroului înmânează alegătorului buletinul de vot, doar după ce alegătorul a fost verificat în SIAS „Alegeri” și s-a constatat întrunirea tuturor condițiilor de participare a alegătorului la vot anume în secția respectivă de votare.

Observatorii Promo-LEX au constatat **28 situații problematice** când SIAS Alegeri a suportat atât deficiențe tehnice (sistarea funcționării, pierderea conexiunii internet), cât și de conținut (necoincidențe între datele din actele de identitate ale alegătorului cu cele din SIAS Alegeri, situații când sistemul arată că alegătorul a votat, deși acesta nu a făcut-o, probleme legate de arondarea alegătorilor la secții de votare).

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri		
Tip deficiențe	Secții de votare	Nr. cazuri
Deficiențe tehnice	SV 1/222; 18/2 (2 cazuri); 29/46; 9/2; 26/12; 29/46; 37/36; 1/222; 38/36 (2 cazuri); 28/54; 28/48; 22/1; 28/21; 1/10; 1/135; 7/23; 18/14; 1/242.	20
Deficiențe de conținut	SV 18/2; 7/5; 37/34; 27/39; 1/61; 1/79; 38/37; 18/64.	8

2.3.10. Deficiențe în listele electorale

Listele electorale, întocmite în baza Registrului de stat al alegătorilor, sunt liste ce cuprind toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază ori își au reședința pe teritoriul unei secții de votare. Alegătorul poate fi înscris numai într-o singură listă electorală și la o singură secție de votare.

Conform observatorilor MO Promo-LEX au fost raportate cel puțin **23 cazuri de deficiențe** în listele electorale după cum urmează: *discrepanțe dintre adrese (10 cazuri), alegători decedați (11 cazuri) și persoane străine înregistrate la adresa de domiciliu a alegătorilor (2 cazuri).*

Deficiențe în listele electorale		
Tip deficiențe	Secții de votare	Nr. cazuri
Discrepanțe dintre adrese	SV 1/100, 25/64; 1/86; 1/61; 1/26; 1/100; 1/81; 1/95; 1/10; 1/215.	10
Persoane străine înregistrate la adresa de domiciliu	SV 1/291; 1/191	2
Alegători decedați	SV 11/2; 1/242; 1/291; 7/5; 1/64; 36/12; 1/95; 36/12; 1/239; 1/206; 1/61.	11

2.3.11. Fotografierea buletinelor de vot, alte metode de încălcare ale secretului votului

Conform pct. 68 din Regulamentul privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare, este interzisă fotografierea buletinului de vot completat. Conform pct. 19 din Instrucțiunea cu privire la asigurarea infrastructurii SV, amplasarea cabinelor pentru vot secret se efectuează în așa mod încât

partea descoperită a acestora să fie orientată spre peretele rămas liber al localului SV, la o distanță de cel mult 1 m.

Potrivit rapoartelor prezentate de observatorii MO Promo-LEX, fotografierea buletinelor de vot precum și alte forme de încălcare ale secretului votului, prin poziționarea incorectă a cabinei de vot sau divulgarea intenționată a opțiunii de vot, au fost raportate în cel puțin **100 cazuri**.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului	
Număr de cazuri	Secții de votare
83 cazuri	Fotografierea buletinului de vot: Membrii BESV s-au implicat în soluționarea incidentului atunci când alegătorii au fotografiat sau au încercat să fotografieze buletinele de vot (55 cazuri), în următoarele SV: 1/10; 1/31; 1/91; 1/104 (2 cazuri); 1/108; 1/114; 1/117; 1/121; 1/136 (2 cazuri); 1/137; 1/153; 1/191 (2 cazuri); 1/198; 1/200; 1/222; 1/230; 1/233 (2 cazuri); 1/242; 1/248 (2 cazuri); 1/252; 1/304; 2/35; 7/12; 8/8 (2 cazuri); 9/6; 9/14; 9/29; 9/36 (2 cazuri); 10/1; 11/2 (2 cazuri); 13/1; 20/48; 30/6; 35/7; 35/35; 37/9; 37/10 (2 cazuri); 38/4 (2 cazuri); 38/5; 38/46; 38/48; 38/73; 38/124; 38/147 (2 cazuri). Membrii BESV nu s-au implicat în soluționarea incidentului atunci când alegătorii au fotografiat buletinele de vot (13 cazuri), în următoarele SV: 1/98; 1/136; 1/198 (2 cazuri); 10/7 (2 cazuri); 13/27; 24/6; 25/56; 32/10; 35/7; 38/65; 38/9. Lipsește date despre implicarea sau lipsa implicării în cazul fotografierii buletinului de vot, (15 cazuri) în următoarele SV: 10/2; 38/5 (3 cazuri); 38/22; 38/46; 38/48 (3 cazuri); 38/49; 38/65; 38/116 (2 cazuri); 38/147; 38/124.
3 cazuri	În următoarele SV, cabinele de vot au fost poziționate în așa mod încât secretul votului nu a fost asigurat: 1/192; 13/12; 25/39.
14 cazuri	Divulgarea intenționată a opțiunii de vot: 11/1; 11/10 (2 cazuri); 35/7; 37/10 (6 cazuri); 37/19; 38/46 (2 cazuri); 38/73.

2.3.12. Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane)

Art. 5 și 6 ale Codului electoral stipulează principiile universale care stau la baza unor alegeri democratice și anume **votul direct și secret**, adică alegătorul votează personal, în mod secret, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voinței alegătorului. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă. Alegătorul care nu este în stare să completeze de sine stătător buletinul are dreptul să invite în cabină o altă persoană, cu excepția membrilor BESV, reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum și a persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat cel puțin **31 cazuri** ce pot fi calificate drept acte de încălcare a votului direct și secret sau acte de votare nejustificată în grup, în creștere cu 68% comparativ cu alegerile prezidențiale din noiembrie 2020, turul II de scrutin.

Votarea nejustificată în grup		
Număr total cazuri - 31		
SV în care membrii BESV s-au implicat - 13	SV în care membrii BESV nu au reacționat - 13	Lipsește date - 5
SV 1/86; SV 1/182; SV 1/198; SV 1/252; SV 9/6; SV 27/3; SV 32/10; SV 32/30; SV35/7; SV 36/12; SV 37/4; SV 37/35; SV 38/4	SV 1/99; SV 1/151; SV 1/201; SV 10/5; SV 11/1; SV 11/2; SV 11/24; SV 11/38; SV 11/41; SV 34/3; SV 37/28; SV 38/46 ²	SV 13/27; SV 37/35; SV 38/40; SV 38/46; SV 38/48

2.3.13. Deconectări energie electrică

În conformitate cu pct. 1 din Hotărârea cu privire la responsabilitățile suplimentare ale unor autorități ale administrației publice centrale, ale autorităților administrației publice locale, precum și ale unor instituții, ce țin de asigurarea desfășurării în bune condiții a alegerilor parlamentare anticipate din 7 mai 2021, distribuitorii de energie electrică sunt responsabili de asigurarea **fără întrerupere** cu energie electrică a sediilor consiliilor electorale și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, potrivit zonelor teritoriale de activitate.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat un număr total de cel puțin **4 cazuri** referitoare la deconectarea energiei electrice pe parcursul zilei alegerilor.

Deconectarea energiei electrice	
Număr cazuri	Secții de votare
1	SV 8/45
2	SV 9/6
1	SV 28/22

2.3.14. Aspecte problematice în procesul de închidere a secțiilor de votare și numărare a voturilor

Potrivit informațiilor raportate de observatori, procesul de numărare a voturilor de către birourile electorale a fost realizat cu încălcarea prevederilor legale și normative. Astfel, observatorii MO Promo-LEX au atestat cel puțin **13 cazuri** de nerespectare a procedurii de numărare a voturilor.

Aspecte problematice în procesul de numărare a voturilor		
Aspecte problematice	Secții de votare	Număr cazuri
Anularea buletinelor de vot neutilizate înaintea expirării timpului rezervat votării	SV 32/030, SV 1/209, SV 1/233, SV 38/147,	4
Prezența persoanelor neautorizate la procesul de numărare	SV 32/10, SV 38/121	2
Ștampilele cu inscripția „Votat” nu au fost înlăturate și sigilate înainte de începerea numărării buletinelor de vot	SV 38/147	1
Proces de numărare a voturilor netransparent	SV 1/215	1
Intrarea alegătorilor în secția de votare după ora 21.00	SV 1/114, SV 38/119, SV 7/010, SV 1/119	4
Altele	SV 37/032	1

2.3.15. Întreruperea procesului de filmare a operațiunilor electorale, alte incidente ce țin de filmarea proceselor electorale

Potrivit pct. 16 din Regulamentul CEC privind funcționarea Sistemului de înregistrare video în secțiile de votare, președintele biroului electoral asigură continuitatea înregistrării video pe parcursul întregii zile, fără obstrucționarea procesului de către nici o persoană prezentă în secția de votare.

Conform rapoartelor prezentate de observatorii MO Promo-LEX, au fost raportate cel puțin **53 cazuri** referitoare la incidente ce țin de filmarea operațiunilor de votare pe parcursul zilei.

Înteruperea procesului de filmare a operațiunilor privind deschiderea secției de votare și numărare a buletinelor de vot, alte incidente ce țin de filmarea proceselor electorale	
Număr de cazuri	Secții de votare
53	SV 1/156; 1/91; 1/235; 33/24; 7/59; 1/218; 25/2; 10/48; 22/8; 1/209; 36/16; 13/24; 24/1; 33/3; 25/25; 10/13; 11/14; 33/24; 11/15; 7/59; 18/65; 38/40; 38/121 (2 cazuri); 21/42; 2/16; 1/240 (2 cazuri); 31/21; 7/51; 1/206; 37/14; SV 37/33; 25/64; 25/56; 7/31; 18/12; 30/23; 28/30; 28/7; 11/6; 1/71; 37/15; 1/245; 30/11; 7/5; 24/1; 25/2; 18/3; 38/123; 13/17; 25/64; 10/32.

2.3.16. Buletinele de vot nerepartizate membrilor BESV nu sunt păstrate în loc sigur în incinta secției de votare

Potrivit art. 60, alin. (2) din Codul electoral, buletinele de vot trebuie păstrate într-un loc sigur din interiorul secției de votare, în pachete legate a câte 100 de bucăți.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat doar **4 cazuri** ce pot fi calificate drept acte de compromitere a securității procesului de votare. Cazurile au fost depistate în CU 38 - SV 40, 57, 58, 78.

2.3.17. Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor sau altor persoane

Observatorii MO Promo-LEX au raportat un număr total de cel puțin **9 cazuri** referitoare la comiterea actelor de violență sau intimidări ale alegătorilor sau a altor persoane.

Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor sau altor persoane		
Încălcări	Secții de votare	Nr. cazuri
Acte de violență/intimidare a alegătorilor	SV 18/38; 37/11; 38/48; 38/58.	4
Acte de violență/intimidare a membrilor organelor electorale	SV 8/39; 1/138; 38/48; 1/144; 38/46.	5

2.3.18. Altele

Printre cele **16 incidente** atribuite categoriei *Altele* am specifica (lista completă a se vedea la Anexa 1): lipsa informației cu privire la numărul SV; obstrucționarea accesului în vederea exercitării dreptului la vot; nerespectarea prevederilor legale de către membrii BESV; prestația necorespunzătoare a membrilor BESV și a persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale; tentativă de votare/votare repetată; comportament inadecvat al alegătorilor. Comparativ cu alegerile prezidențiale, turul II de scrutin, atestăm o descreștere cu 47% la această categorie de incident.

III. REZULTATELE FINALE ALE NUMĂRĂRII VOTURILOR DE CĂTRE PROMO-LEX

3.1. Corectitudinea întocmirii proceselor-verbale (PV) privind rezultatele numărării voturilor

În contextul observării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, MO Promo-LEX a analizat corectitudinea completării a 2 140 PV de numărare a voturilor, din totalul de 2 150 de procese verbale întocmite. Dintre acestea, 802 au fost recepționate în format hârtie de către observatorii statici și echipele mobile ce au asistat la procedurile de închidere a secțiilor de votare și numărarea buletinelor de vot. Alte 1 338 de exemplare a proceselor verbale au fost obținute în format foto de către observatorii pe termen lung în cadrul CECE, pe parcursul recepționării de la BESV.

Până la data publicării Raportului, 10 PV aparținând secțiilor de votare din circumscripția electorală nr. 38 (peste hotare) nu au putut fi obținute de către MO Promo-LEX, atât în urma adresărilor la CECE nr. 38, cât și în rezultatul vizualizării proceselor verbale încărcate pe pagina web a CEC. Este vorba despre SV nr.: 008; 012; 061; 062; 077; 099; 110; 112; 135; 144.

Ca rezultat al analizei corectitudinii întocmirii PV, au fost identificate 24 PV conținând 44 de erori, depistate în baza formulelor de verificare (a se vedea în baza Anexa 2).

Tabelul 5. Tipul și numărul erorilor depistate

TIP EROARE	NUMĂR
$D == F+H$	7
$E == C-D$	1
$I == C+J$	6
$H == G1+G2$	17
$F == D-H$	7
$J == I-C$	6

Verificarea corectitudinii întocmirii s-a făcut în baza formulelor înserate în textul procesului-verbal: **$d=f+h$; $e=c-d$; $f=d-h$; $h=g1+g2+gn$; $i=c+j$; $j=i-c$.**

Formula $d=f+h$ nu a fost respectată în 7 procese-verbale. În aceste cazuri nu s-a reușit a demonstra că numărul de buletine de vot extrase din urne coincide cu suma buletinelor nevalabile și a celor valabil exprimate. Pot apărea dubii privind corectitudinea numărării buletinelor valabil exprimate, respectiv a rezultatelor pe concurenți.

Formula $e=c-d$ nu s-a reușit a demonstra în cazul a 1 proces-verbal. Respectiv, într-un SV nu ar coincide numărul de semnături din listele electorale cu cel al buletinelor de vot din urne.

Formula $i=c+j$ nu a putu fi aplicată corect în cazul a 6 procese-verbale. Aceeași situație fiind atestată în cazul verificării conform formulei $j=i-c$. În acest fel, sau buletinele neutilizate și anulate au fost numărate greșit sau semnăturile din listele electorale. De altfel, constatăm că expresia "neutilizate și anulate" poate induce în eroare membrii BESV, care pot asocia cu două categorii distincte de buletine.

Formula $h=g1+g2+gn$ nu a fost respectată în 17 procese-verbale (71% din numărul total de PV ce conțin erori). Atragem atenția în mod deosebit la această formulă: suma voturilor pentru concurenți nu coincide cu numărul total de voturi valabil exprimate în respectivele procese-verbale analizate. Apar semne de întrebare privind corectitudinea rezultatelor pe concurenți electorali.

Formula f=d-h verifică numărul buletinelor declarate nevalabile prin scăderea din numărul total al buletinelor a buletinelor valabil exprimate. Sunt raportate erori la aplicarea acestei formule de verificare în 7 *procese-verbale*. Sunt valabile concluziile expuse la verificarea *formulei d=f+h*.

Din perspectiva comparativă, MO Promo-LEX subliniază că numărul proceselor-verbale eronate completate de BESV la alegerile parlamentare este comparabil cu datele de la alegerile prezidențiale din 2020.

Tabelul 6. Numărul proceselor verbale de numărare a voturilor cu erori (perspectiva comparativă)

	Alegeri prezidențiale 2016, turul II	Alegeri parlamentare, 2019 ⁵	Alegeri locale generale, 2019	Alegeri prezidențiale 2020, turul I	Alegeri prezidențiale 2020, turul II	Alegeri parlamentare, 2021
Procese verbale eronate	34	142	24	27	16	24

3.2. Analiza comparativă a datelor privind totalizarea paralelă a voturilor efectuată de MO Promo-LEX și datele anunțate de CEC

Rezultatele totalizării finale a voturilor realizată de Promo-LEX, ca și în cazul analizei corectitudinii completării proceselor verbale, au fost calculate în baza a 2 140 procese verbale de numărare a voturilor. Rezultatele CEC au fost calculate reieșind din toate cele 2 150 procese verbale întocmite și transmise prin sistemul SIAS Alegeri, precum și verificate în baza originalelor transmise de CECE.

Pentru totalizarea finală, MO Promo-LEX a prelucrat atât PV recepționate în format hârtie (802 exemplare) de la observatorii aflați în secțiile de votare, cât și PV în format foto (1 338 de exemplare) obținute de către observatorii pe termen lung în cadrul CECE, precum și de pe pagina web a CEC (în cazul SV de peste hotare).

De asemenea, atragem atenția că rezultatele preliminare Promo-LEX au fost estimate la scară națională în baza calculelor efectuate strict pe conținutul proceselor verbale obținute din eșantionul de 600 SV.

Tabelul 7. Rezultate totalizare în paralel

<i>N.O.</i>	<i>Concurent</i>	<i>CEC, preliminar</i>	<i>Promo-LEX, preliminar, eșantion</i>	<i>CEC, Final</i>		<i>Promo-LEX, Final, 2140 SV</i>		<i>Diferența CEC, final vs Promo-LEX, final (%)</i>
1.	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	1.28%	1.27%	1.28%	18781	1.26%	18907	+0.02%
2.	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	0.77%	0.91%	0.77%	11269	0.78%	11766	-0.01%
3.	Blocul electoral „RENATO USATÎI”	4.10%	4.13%	4.10%	60100	4.64%	69649	-0.54%
4.	Partidul Politic „Șor”	5.74%	5.83%	5.74%	84187	5.72%	85834	+0.02%
5.	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	52.80%	49.68%	52.80%	774753	51.80%	777284	+1.00%
6.	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor	27.17%	30.11%	27.17%	398675	27.77%	416666	-0.60%
7.	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Надежда”	0.19%	0.19%	0.19%	2814	0.19%	2864	0%

⁵ Circumscripția națională

8.	Partidul Democrat din Moldova	1.81%	1.64%	1.81%	26545	1.79%	26790	+0.02%
9.	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	2.33%	2.46%	2.33%	34184	2.31%	34606	+0.02%
10.	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	0.45%	0.43%	0.45%	6646	0.45%	6713	0%
11.	Partidul Politic „Democrația Acasă”	1.45%	1.16%	1.45%	21255	1.39%	20929	+0.06%
12.	Partidul Politic „NOI”	0.10%	0.09%	0.10%	1431	0.10%	1448	0%
13.	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	0.43%	0.52%	0.43%	6315	0.43%	6483	0%
14.	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor	0.49%	0.50%	0.49%	7216	0.48%	7270	+0.01%
15.	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	0.08%	0.08%	0.08%	1202	0.08%	1231	0%
16.	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	0.10%	0.09%	0.10%	1444	0.10%	1479	0%
17.	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	0.11%	0.11%	0.11%	1613	0.11%	1648	0%
18.	Partidul Regiunilor din Moldova	0.09%	0.08%	0.09%	1264	0.09%	1322	0%
19.	Partidul „Patrioții Moldovei”	0.06%	0.06%	0.06%	889	0.06%	933	0%
20.	Partidul Politic „Partidul Schimbării”	0.17%	0.18%	0.17%	2455	0.17%	2525	0%
21.	Partidul Politic Noua Opțiune Istorică	0.01%	0.01%	0.01%	197	0.01%	205	0%
22.	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	0.10%	0.10%	0.10%	1467	0.10%	1498	0%
23.	Valico Veaceslav (candidat independent)	0.17%	0.18%	0.17%	2514	0.17%	2604	0%

ABREVIERI

alin. – alineatul

APL – administrația publică locală

art. – articolul

ASP – Agenția Servicii Publice

AUR – Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”

BECS – Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor

BERU – Blocul electoral „RENATO USATÎI”

BESV – birou electoral al secției de votare

CALC – Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte

CEC – Comisia Electorală Centrală

CECE – Consiliul electoral al circumscripției electorale de nivelul al II-lea

CI – candidat independent

CICDE – Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral

CNESP – Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică

lit. – litera

MO – Misiune de observare

MPSN – Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда”

MSMPS – Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

mun. – municipiu

NOI – Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”

nr. – număr

OSCE – Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa

OSCE/ODIHR – Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului

OTL – observator pe termen lung

OTS – observator pe termen scurt

PACE – Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”

PAS – Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”

pct. – punctul

PDCM – Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”

PDM – Partidul Democrat din Moldova

PLD – Partidul Legii și Dreptății

POM – Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii

PPCC – Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”

PPDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”

PPM – Partidul „Patrioții Moldovei”

PPN – Partidul Politic „NOI”
PPP – Partidul Politic „Patria”
PPFDA – Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”
PPPO – Partidul Politic „Puterea Oamenilor”
PPȘ – Partidul Politic „Șor”
PRM – Partidul Regiunilor din Moldova
PS – Partidul Politic „Partidul Schimbării”
PSRM – Partidul Socialiștilor din Republica Moldova
PUN – Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”
PV – procese verbale
PVE – Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”
SIAS Alegeri – Sistem informațional automatizat de stat “Alegeri”
SV – secție de votare
UAT – unitate administrativ-teritorială
USAID – Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională

ANEXE

Anexa nr. 1. Descriere Categoria Alte incidente

Alte		
Nr. de cazuri	Descrierea	Numărul SV
2	Lipsa informației cu privire la numărul SV	SV 11/37; SV 18/64
4	Obstrucționarea accesului în vederea exercitării dreptului la vot	SV 1/140; SV 37/41, SV 11/3; SV 32/30
2	Prestația necorespunzătoare a membrilor BESV și a persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale	28/61; 37/15
1	Tentativă de votare / votare repetată	SV 38/78
1	Comportament inadecvat al alegătorilor	SV 30/26
6	Nerespectarea prevederilor legale de către membrii BESV (votarea cu urna mobilă, procedura de completare a buletinului de vot)	SV 32/30; SV 38/46; SV 1/200; SV 32/31; SV 12/19; SV 33/30;
Total 16 cazuri		

Anexa nr. 2. Descriere categorii erori din procese verbale pe secții de votare

N/O	C/SV	Circumscripția/Localitate	Nr. Erori	Eroare
1	06-034	Briceni - Pererita	5	D == F+H I == C+J F == D-H J == I-C H == G1+G2+...+G23
2	06-039	Briceni - Trebisăuți	2	E == C-D H == G1+G2+...+G23
3	07-030	Cahul - Cîșlița-Prut	1	H == G1+G2+...+G23
4	07-032	Cahul - Colibași	2	I == C+J J == I-C
5	08-046	Cantemir - Țiganca	1	H == G1+G2+...+G23
6	09-026	Calarasi - Onișcani	1	H == G1+G2+...+G23
7	10-015	Causeni - Chircăiești	1	H == G1+G2+...+G23
8	01-225	Chisinau - Râșcani	2	I == C+J J == I-C
9	17-002	Falesti - Fălești	1	H == G1+G2+...+G23
10	17-003	Falesti - Fălești	1	H == G1+G2+...+G23
11	17-007	Falesti - Albinețul Vechi	1	H == G1+G2+...+G23
12	17-063	Falesti - Scumpia	1	H == G1+G2+...+G23
13	17-064	Falesti - Taxobeni	2	I == C+J J == I-C
14	22-009	Leova - Iargara	2	D == F+H F == D-H
15	22-013	Leova - Băiuș	3	D == F+H F == D-H H == G1+G2+...+G23
16	22-017	Leova - Borogani	2	D == F+H F == D-H
17	22-024	Leova - Colibabovca	1	H == G1+G2+...+G23
18	22-040	Leova - Tigheci	1	H == G1+G2+...+G23
19	28-052	Singerei - Pepeni	1	H == G1+G2+...+G23
20	29-013	Soroca - Soroca	1	H == G1+G2+...+G23
21	29-065	Soroca - Vasilcău	2	D == F+H F == D-H
22	34-015	Telenesti - Chițcanii Vechi	5	D == F+H I == C+J F == D-H J == I-C H == G1+G2+...+G23
23	34-036	Telenesti - Scorțeni	3	D == F+H F == D-H H == G1+G2+...+G23
24	36-051	UTAG - Congaz	2	I == C+J J == I-C